Aan de colleges van de aan
Regio Achterhoek deelnemende gemeenten

Ruimte voor innovatie, groeien in kwaliteit

Doetinchem : 18 april 2024
Bijlage(n) : -
Informatie bij : Esther van Zuuk (0314) 32 12 32
Portefeuillehouder : de heer H. de Vries
Zaaknummer : 1874082/EsZuu/AnZwe
Onderwerp : Kaderbrief programmabegroting 2025

Geacht college,

Hierbij ontvangt u de kaderbrief voor de programmabegroting 2025 van Regio Achterhoek.

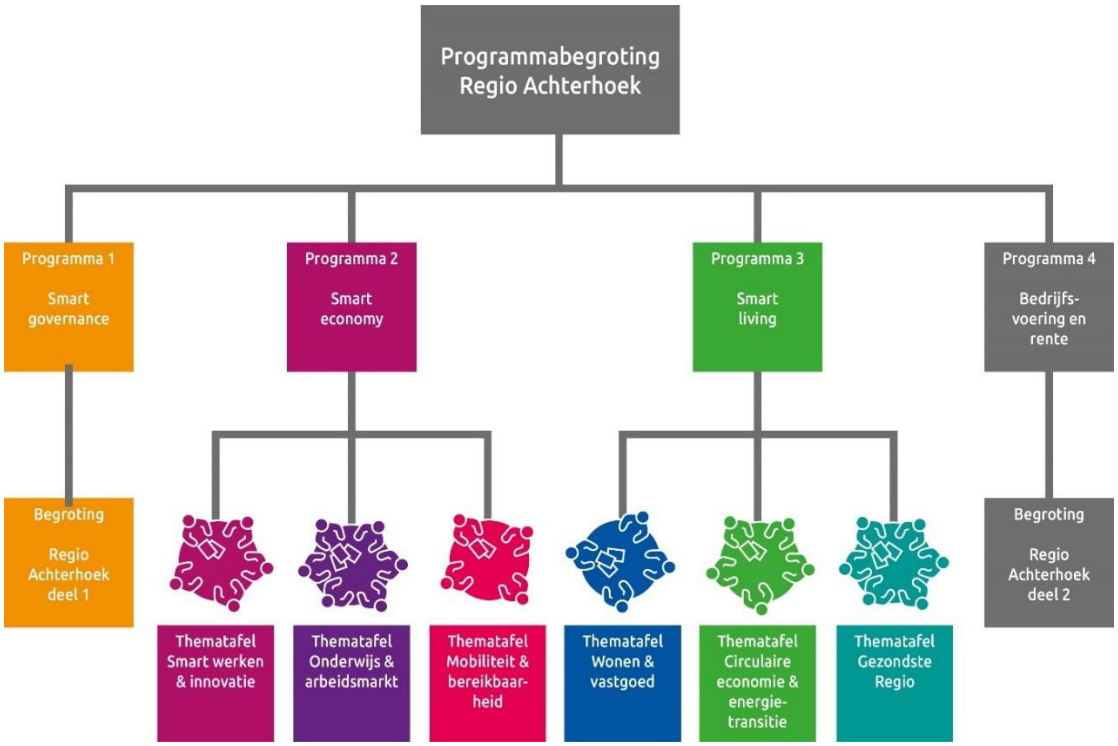
Procedure
In deze kaderbrief worden de algemene financiële en beleidsmatige kaders weergegeven (artikel 34b WGR). Deze kaders worden uitgewerkt tot een programmabegroting 2025, welke voor 15 mei aan de gemeenten wordt toegezonden. De individuele gemeenteraden kunnen tot 2 augustus hun zienswijzen indienen en daarna vindt besluitvorming plaats in het algemeen bestuur van 11 september. Aan het eind van de kaderbrief is de behandelprocedure voor het vaststellen van de programmabegroting van Regio Achterhoek voor 2025 opgenomen. Wij vragen u om uw Raad in kennis te stellen van de kaderbrief.

Beleidskaders 2025
De begroting bestaat uit de programma's Smart Governance, Smart Economy, Smart Living en Bedrijfsvoering en rente. Met deze indeling willen we de samenwerking binnen 8RHK ambassadeurs zichtbaar en controleerbaar maken. Per thematafel maken we projecten inzichtelijk. Hieronder ziet u de schematische opbouw van de indeling van de begroting van Regio Achterhoek.

Raadhuisstraat 25
7001 EX Doetinchem
+31 314 32 12 00

info@8rhk.nl
www.8rhk.nl

Achterhoek Raad
Achterhoek Board
Achterhoek Thematafels



<u>Voorbereiding op investeringen voor de langere termijn</u>
In 2022 is de herijkte Visie 2030 in de Achterhoek Raad vastgesteld. Bij de herijking van de Visie hebben we ook een financiële doorvertaling van de ambities uit de Visie gemaakt. Dit is de basis voor gesprekken die we met het Rijk en provincie en in Europa voeren en voor gesprekken met investeerders zoals Oost NL. We zijn zo op zoek naar nieuwe financiële middelen om de doelen uit onze Visie te realiseren. Inmiddels hebben we meerdere financieringsbronnen kunnen aanboren, zoals voor experimenten in de landbouw en het kunnen sluiten van een nieuwe Regio Deal voor € 25 miljoen. Deze zal medio 2024 worden afgesloten.

<u>Programma 1 Smart Governance</u>
De Achterhoek kent met 8RHK ambassadeurs een sterke samenwerking tussen overheid, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Doel is een krachtige regio die snel en besluitvaardig samenwerkt om de Achterhoek (economisch) sterk te houden. De regionale samenwerkingsstructuur geeft sturing aan een gedragen regionale visie en de realisatie daarvan met adequate uitvoeringskracht. Hierbij kent ons model speciale aandacht voor de positie van de raadsleden binnen de regionale samenwerking, die is vormgegeven in de Achterhoek Raad.
8RHK Ambassadeurs is de motor van de Governance en daarom zijn de taken en de begroting in dit onderdeel opgenomen.

De belangrijkste taken die 8RHK uitvoert zijn:

- Adviseren en faciliteren Achterhoek Raad
- Adviseren en faciliteren Achterhoek Board
- Regisseren en faciliteren thematafels
- Adviseren en faciliteren algemeen en dagelijks bestuur
- Subsidiewerkzaamheden
- Monitoring
- Lobbywerkzaamheden
- Communicatiewerkzaamheden inclusief regiomarketing

Aan dit programma is de bijdrage in de organisatiekosten van gemeenten gekoppeld. Dit programma en programma 4 Bedrijfsvoering en rente liggen ter besluitvorming voor aan de gemeenten.

Programma 2 Smart Economy

Smart Economy vormt samen met Smart Living de inhoudelijke basis voor een krachtige Achterhoek.
We zetten in op ruimte voor innovatie en groeien in kwaliteit. Smart Economy richt zich op een bloeiende en sterke economie, uitgaande van eigen kracht met een aantrekkelijke arbeidsmarkt. Er is een duurzaam werk- en leerklimaat. Met duurzaam, betrouwbaar en toegankelijk vervoer voor iedereen.
Onder Smart Economy vallen drie thema's:

- Smart werken & Innovatie
- Onderwijs & Arbeidsmarkt
- Mobiliteit & Bereikbaarheid

In dit programma worden onder andere de doelen en projecten van de drie thematafels weergegeven. Deze werkzaamheden/projecten zijn breder dan hetgeen 8RHK zelf uitvoert. Dit programma is informerend en niet ter vaststelling.

Programma 3 Smart Living

Smart Living gaat over een duurzaam woon- en leefklimaat. Met gezonde inwoners en met oog voor de brede welvaart van de inwoners. Onder Smart Living vallen drie thema's:

- Wonen & Vastgoed
- Circulaire economie & Energietransitie
- Gezondste Regio

In dit programma worden onder andere de doelen en projecten van de drie thematafels weergegeven. Deze werkzaamheden/projecten zijn breder dan hetgeen 8RHK zelf uitvoert. Dit programma is informerend en niet ter vaststelling.

Programma 4 Bedrijfsvoering en rente

Onder dit programma vallen de werkzaamheden voor bedrijfsvoering en treasury.

Besluitvorming programma's en paragrafen
Gemeenten zullen gevraagd worden in te stemmen met programma 1 Smart Governance en programma 4 Bedrijfsvoering en rente en de verplichte paragrafen. De programma's Smart Economy en Smart Living worden aangeboden ter kennisneming, omdat dit breder is dan hetgeen de Regio zelf uitvoert.

Financiële uitgangspunten 2025
Het algemeen bestuur heeft op 15 december 2021 ingestemd met de volgende berekenings-methodiek voor absolute stijging van de inwonerbijdrage (excl. eventueel nieuw beleid):

Loonindex:	loonsom T-1 *(2024)* * loonvoet sector overheid jaar T (*2025)* uit septembercirculaire T-2 *(2023)*
+/-	
Nacalculatie loonindex:	loonsom T-1 (*2024*) *
	loonindex jaar T-1 (*2024*) uit september circulaire jaar T-2 (*2023*) minus
	loonindex jaar T-1 *(2024)* uit september circulaire jaar T-3 (*2022*)
+	
Opleidingsbudget:	1,5% van de stijging van de loonsom
+	
Prijsindex:	overige exploitatiekosten T-1 (*2024*) * prijs overheid consumptie netto materiaal jaar T (*2025)* uit septembercirculaire jaar T-2 *(2023)*

= absolute stijging van de inwonerbijdrage
/ aantal inwoners jaar T-1 (*2024*)
= stijging per inwonerbijdrage jaar T (*2025*)

	overheidsconsumptie netto materieel	*Loonvoet sector overheid*		
Begrotings jaar	*Septembercirculaire 2023*	*September-circulaire2022*	*September-circulaire 2023*	*Nacalculatie 2024*
2024		4,2%	6,7%	
2025	1,6%		5,8%	2,5%

Onderstaand de bijbehorende indexcijfers uit de septembercirculaires:

Op basis van bovenstaande uitgangspunten bedraagt de absolute stijging van de inwonerbijdrage voor **2025 € 176.226** voor de gemeenten.

Bijdrage gemeenten 2025
De Regiobegroting bevat de programma's Governance, Smart Economy, Smart Living en Bedrijfsvoering en rente. Alleen voor Smart Governance wordt een bijdrage van de gemeenten in de organisatiekosten gevraagd. Daarnaast voegen gemeenten een eventueel overschot van het jaarresultaat toe aan het investeringsfonds tot maximaal € 0,50 per inwoner (in 2025: max. € 151.253).

	Totaal	*Per inw*	
Bijdrage van de gemeenten 2024 (*)	2.245.460	7,43	
Absolute stijging autonome kosten	176.226	0,58	(**)
Bijdrage van gemeenten 2025	2.421.686	8,01	

(*) inclusief bijdrage 2024 gemeente Montferland ad € 274.033
(**) 'Netto' stijging inclusief effect stijgend aantal inwoners

De provincie draagt in 2025 niet meer bij aan de organisatiekosten. Zie hiervoor ook de toelichting onder meerjarenraming en risico's.

Meerjarenraming en risico's
De meerjarenraming kent dit jaar een aantal belangrijke ontwikkelingen. Ook zijn er binnen het bestuur van 8RHK een aantal uitbreidingswensen, onder andere op de lobbyinzet.

Financiële ontwikkelingen
De provincie Gelderland heeft in het kader van haar herijkingsoperatie aangekondigd de (inwoner)bijdrage aan de governance van 8RHK ambassadeurs per 2025 stop te zetten. Dit heeft een fors effect op onze begroting van negatief € 468.000 in 2025. Daarnaast hebben we een reeds bestaande taakstelling op te vangen van negatief € 64.000. Samen met wat kleine ontwikkelingen geeft dit een negatief structureel effect van € 561.000 op het begrotingsjaar 2025.

Een tweede ontwikkeling is de toetreding van de gemeente Montferland tot Regio Achterhoek/ 8RHK ambassadeurs. De toetreding van Montferland betekent een verhoging van de totale inwonerbijdragen van gemeenten aan de regio Achterhoek van € 295.000 positief.

Overall zien we in de meerjarenraming een oplopend structureel tekort in de jaarschijven 2026 tot en met 2028.

De organisatie toekomstbestendig maken
Op het gebied van lobby zouden we de inzet van 8RHK en daarmee het formatieplaatje graag uitbreiden. Zowel de lobbyinzet in Den Haag als in Brussel kan effectiever met meer ureninzet. In mindere mate geldt dit ook op andere plekken binnen het functiehuis van 8RHK. Het formatieplaatje dat we in 2018 hebben opgesteld voldoet grotendeels maar vraagt hier en daar aanscherping en uitbreiding. Dit heeft onder andere te maken met de grote hoeveelheid projecten die begeleid moeten worden en het beroep dat de provincie en rijk op de regio's doen voor het opstellen en uitwerken van ruimtelijke voorstellen. Voor de jaren 2023-2024 is de capaciteit die nodig is voor de ruimtelijke opgaven gedekt uit positieve rente inkomsten en het investeringsfonds. Dit is op de lange termijn niet houdbaar, maar we verwachten daar middelen vanuit provincie en/of Rijk voor te ontvangen.
Voor dit moment willen we inzetten op een extra fte voor lobby en het uitbreiden van de formatie van de regisseurs naar 1 fte per Thematafel. Dit laatste is nodig door de toetreding van Montferland en het opvangen van het vele werk dat vanuit het Rijk naar de regio's komt, zoals bijvoorbeeld de Woondeals, de ruimtelijke opgaven en de Regio Deal. Er is extra inzet van de regisseurs nodig om de vele projecten die in het kader van de nieuwe Regio Deal starten goed te begeleiden of te initiëren.

Uitgangspunten

Bij het opstellen van de begroting van Regio Achterhoek/ 8RHK ambassadeurs hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Volgens de eisen van de provincie hanteren we het principe dat we jaarlijks een begroting voorleggen met een structurele dekking van het eerste jaar, of perspectief voor een structurele dekking in het laatste jaar van de meerjarenraming. Voor 2025 levert dit geen problemen op.
- Een verzoek tot verhoging van de inwonerbijdrage vanuit gemeenten proberen we te voorkomen, helemaal nu de financiële positie van gemeenten onder druk staat. Dit betekent dat we zowel het tekort als het toekomstbestendig maken van 8RHK bureau in eerste instantie taakstellend oplossen.

Oplossingsrichtingen
Een deel van de genoemde negatieve financiële effecten de komende jaren kunnen we opvangen door de bijdrage van de gemeente Montferland, renteopbrengsten van het schatkistbankieren en inkomsten voor overhead bij subsidies. Om de overige negatieve effecten op de meerjarenbegroting taakstellend op te kunnen vangen willen we gaan werken met een *bestemmingsreserve toekomstbestendige organisatie*. Dit heeft als voordeel dat we een aantal inkomsten die Regio Achterhoek/ 8RHK ambassadeurs krijgt in de meerjarenraming in kunnen zetten. Het gaat dan om inkomsten voor de overhead bij subsidies zoals de Regio Deal, Leader of het Techniekpact. Daarnaast kunnen de renteopbrengsten toegevoegd worden aan de bestemmingsreserve *toekomstbestendige organisatie*. In de jaren vanaf 2026 verwachten we nu een tekort. We verwachten dit tekort tot en met 2028 aan te kunnen vullen vanuit genoemde bestemmingsreserve.

Voor de lange termijn is onze handelingsvolgorde dat wanneer er onvoldoende inkomsten zijn om het eerste jaar structureel dekkend te krijgen we 4 jaar de tijd hebben om in te grijpen. Dit kan door:

- Een voorstel voor het verhogen van de inwonerbijdrage in de laatste jaarschijf van de meerjarenraming (dit zou eventueel kunnen gaan spelen vanaf 2029).
- Of ingrijpen in organisatiegrootte. Wanneer gemeenten niet kiezen voor een verhoging van de inwonerbijdrage kan een bezuinigingsopdracht aan de Regio Achterhoek/ 8RHK ambassadeurs gegeven worden. Er is dan voldoende tijd om in 4 jaar bij te sturen op de grootte van de organisatie. Dit gaat op zijn vroegst in 2029 spelen.

Normale bedrijfsrisico's en weerstandsvermogen
Voor de normale bedrijfsrisico's is een weerstandsvermogen aanwezig van € 400.000 (het maximaal weerstandsvermogen gebaseerd op 1,4 * benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 478.000). In de programmabegroting 2025 wordt een nadere uitwerking van mogelijke risico's opgenomen.

Financiële bijdrage aan projecten
Vanuit 8RHK verlenen wij subsidies aan projecten die bijdragen aan het realiseren van de Visie 2030.
Tot en met uiterlijk 2025 zijn er nog provinciale gebiedsopgave middelen beschikbaar. Medio 2024 sluit Regio Achterhoek/ 8RHK ambassadeurs een Regio Deal met het Rijk van € 25

miljoen. Dit betekent een co-financieringsinzet van minstens hetzelfde bedrag vanuit alle partners in de Regio, inclusief de provincie. Hiervoor is nu gerekend met een inzet vanuit het investeringsfonds van € 4 miljoen.

Besluitvorming projecten
De besluitvorming over financiële bijdragen (bijdrage vanuit de Regio Deal, de provinciale gebiedsopgave middelen of investeringsfonds) aan projecten loopt via de Thematafels, Achterhoek Board en het algemeen/dagelijks bestuur. Besluitvorming over de inzet van het investeringsfonds is voorbehouden aan het algemeen bestuur. Projecten worden ingediend en uitgevoerd door verschillende partners binnen de samenwerking. Verantwoording wordt, op basis van de afgegeven subsidiebeschikking, afgelegd door de uitvoerende partner.

Behandelprocedure
Volgens de vastgestelde planning dient de begroting in het algemeen bestuur van **11 september** te worden vastgesteld. Hiervoor geldt de volgende procedure:

17 april	de kaderbrief wordt behandeld in de vergadering van het dagelijks bestuur. Direct daarop wordt de kaderbrief ter informatie verzonden aan de colleges van de deelnemende gemeenten met het verzoek dit door te zetten naar de raden.
8 mei	de programma's, verplichte paragrafen en bijlagen worden in de vergadering van het dagelijks bestuur behandeld.
15 mei	het volledige boekwerk wordt aan de deelnemende gemeenten verzonden ter behandeling in de raad voor het geven van zienswijzen.
2 aug	tot 2 augustus mogelijkheid voor gemeenten om zienswijzen over de programmabegroting kenbaar te maken bij Regio Achterhoek.
11 sept	besluitvorming over de programmabegroting in de vergadering van het algemeen bestuur.

De gemeenten worden verzocht om de zienswijze van de raad ten aanzien van de programmabegroting 2025, die zij rond 15 mei toegestuurd krijgen, uiterlijk **2 augustus 2024** schriftelijk kenbaar te maken.

Hoogachtend,
namens het dagelijks bestuur van Regio Achterhoek



drs. S. Veneman MBA
secretaris/directeur